

מהו תפקידו של הפחד

"אתם נצבים היום כלכם" (דברים כט, ט). פירש"י בשם מדרש אגדה, למה נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות, לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים חוץ ממ"ט שבתורת כהנים הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם "אתם נצבים היום" הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה והרי אתם קיימים לפניו.

והשאלה נשאלת - הרי הקב"ה רוצה להפחיד אותנו, עם קללות שבתורת כהנים וקללות שבמשנה תורה, והנה משה רבינו בא ומרגיע אותנו, היתכן!?

אומר על זה המגיד ר' ראובן קרלינשטיין זצ"ל בשם הדובנער, משל למלך שהיה לו בן יחיד ומפונק מאד, לימים חלה הילד והוצרך לתרופה מרה, אך לגודל פינקוקו מיאן ליטול את התרופה, והמלך באהבתו הרבה לבנו לא רצה להכריחו, וכך מיום ליום מצבו התדרדר עד שאמרו הרופאים למלך שזו הזדמנות אחרונה ואם כעת לא יטול הילד את התרופה אין סיכוי שיחלים, והוציא המלך כרוז שכל רופא שיצליח לרפא את הילד מבלי שיצטרך לקחת את התרופה בפה יעשרנו המלך עושר גדול, והתכנסו כל בכירי הרופאים ולא עלתה בידם, ואז בא רופא פשוט ואמר שיש לו פיתרון אך כמה תנאים יש לו ומפחד הוא שאם המלך ישמע אותם יתרגמו, הבטיח לו המלך שיעשה ככל דבריו ולא יענישו ואז א"ל הרופא למלך - ב' תנאים לי, א' שאכנס עם הילד לבד לחדר ואף אחד לא יכנס אתי, ב' שיקנו את כל התרופות שאבקש, והמלך בליט ברירה הסכים לתנאים. ואז דבר ראשון כתב מרשם של כמה דפים עם התרופות הקשות והמרות ביותר. המלך התפלא כיצד יצליח הילד ליטול תרופות מרות וקשות כל כך כאשר אפילו תרופה קלה אינו מסוגל לקחת - אבל תנאי הוא תנאי, והכינו את כל רשימת התרופות המרות שביקש הרופא, נכנס הרופא לחדר ואז המלך רצה להכנס אתו יחד לראות מה הוא עושה - אך שוב חי חייב לקיים את התנאי, וכך הרופא נשאר יחידי והתחיל לכתוש את התרופות והחדר נתמלא בריח חריף מאוד והילד החל לצעוק 'הוא חונק אותי', דפק המלך על הדלת ואף איים על הרופא שיפתח לו - אך התנאי נעשה כבר שלא יכנס איש לחדר, לבסוף כשסיים פתח הרופא את הדלת ומצא את המלך עומד וחרבו בידו, אך הנה רואה המלך את בנו מחייך לאחר שירד לו החום ומרגיש יותר טוב. שאל המלך את הרופא כיצד הצלחת לעשות זאת, אמר לו הרופא הרי אין סיכוי שהילד יבריא בלי שיכנס התרופה לגופו, והוא ממאן להכניסו לפיו, לכן לקחתי את התרופות המרות ביותר וכשכתשתי אותם נהי' אדים וריח חזק מאד של התרופות וכך מהריח לבד הבריא הילד.

וכך - אומר הדובנער - הקב"ה מפחיד אותנו, אבל לא בגלל שהוא רוצה לתת לנו את הצרות, אלא כדי שיהי' ריח חזק של פחד הקללות ולא נעשה עבירות, וממילא תשאר רק הברכה, **הקב"ה רק רוצה בטובתנו ושנהיה קרובים אליו**, והראי' שאכן זה הואיל כי הנה... 'אתם נצבים'. ויתכן עוד שמצינו ברש"י בפרשת כי תבא (כז, כד) שישנם י"א ארורים כנגד י"א השבטים, אבל את שמעון לא קילל לפי שלא בירכס סמוך למיתתו, ויתכן לבאר עומק הפשט בזה, עפ"י מה שנשאל מרן הרב שך זצ"ל (ע"י הגרא"ב פינקל זצ"ל ויבדלחט"א הרב פרץ שליט"א רבה של רעננה) כיצד נעשים אדם גדול, והשיב שזה המרשם הפשוט ביותר ע"י שיושבים ולומדים בהתמדה, וכל כמה שלומדים יותר נעשים אדם גדול יותר, ושאלוהו שוב דהרי הרבה עשו כן ולא עלתה בידם, והשיב כי יש להם חור במכנסיים' והסביר דזה פשוט שאם אתן למישהו מיליון דולר אבל יש לו חור בכיסי המכנסים הכל ילך לאיבוד, וכך לאותם שלא הצליחו למרות התמדתם, יש להם חור - שאין להם מספיק יר"ש ומדות טובות, ולכן את מי שברך ונתן לו את ה"מליון" צריך לדאוג יותר לסתום את החור, וזה כאמור ע"י הפחד מ"הארור", אבל למי שלא ברך, לא הפחידו יתר על המדה, ונסתפק בשאר הקללות בכללות, וכמו שנבין של"אדם גדול" יותר דואגים שח"ו לא יאבד את גדלותו.

וכעת עומד לפנינו הפחד של האלול והימים נוראים, ואף פחד הקורונה חופף עלינו, אבל צריכים אנו לזכור שלא באים להפחיד אותנו סתם, אדרבה - כל הפחד הוא רק בכדי שנוכל לקבל את הברכה, הקב"ה מכין לנו כזו שנה טובה, והגאולה כבר כ"כ קרובה, רק **עלינו להכין את הלב מכח הפחד**. ולא נעשה דברים נגד רצונו של מקום - שלא נפסיד את הברכות.

[נאמנם כאן יש להוסיף דבר אשר ראשי הישיבה שליט"א ביקשו לעורר את בני הישיבה, בגמ' (עירובין דף כט, ב) איתא דלא יאכל אדם בצל מפני נחש שבו, ומעשה ברבי חנינא שאכל חצי בצל וחצי נחש שבו וחלה ונטה למות ובקשו חבריו רחמים עליו וחיה מפני שהשעה צריכה לו, והקשה הריטב"א דהרי מדובר על גדול הדור שכל תפילותיו היו נענות כפי שמבואר בחז"ל, ומדוע צריך 'תירוצים' - שהשעה צריכה לו - בשביל להתפלל עליו? ומתוך הריטב"א שכיון שסיכן את עצמו לא היו צריכים להתפלל עליו, והחלקת יואב והיעביץ למדו מכך הלכה למעשה שאי"צ להתפלל על המאבד עצמו לדעת! (כשהוא בר דעת) ובמנ"ח (מצוה רלז) מצדד שגם אין חיוב להציל אותו דאבידת גופו ילפי' בק"ו מאבידת ממונו ובאבידת ממון אין מצות השבת אבידה כשמאבד לדעת, (ויעוין עוד בבה"ט סי' שה בשם הנחלת שבעה ובשע"ת סי' שו בשם השבות יעקב מש"כ בענין זה) [כמובא בס' דף על דף למס' עירובין ועיי"ש שהביא דעות בזה] ולכן כמו שפשוט שאדם שידוע שמגיע

יום הדין ונשאר אדיש ולא עושה כלום, על אף שידוע שהוא נורא ואיום ויכול להציל עצמו ע"י חיזוק ותשובה זה ח"ו יכול לגרום שיסתכלו עליו אחרת ביום הדין... שהרי מפקיר עצמו לסכנה, ואז בשמים מסתכלים עליו אחרת ביום הדין.

וה"ה לגבי מחלת הקורונה שא' שלא נשמר לפי כל כללי הזהירות וכפי שהורו לנו מרנן ורבנן גדולי הדור שליט"א הנה מפקיר עצמו לסכנה, ומסכן עצמו ואחרים. ולכן א"צ לדאוג לו, וגם בישיה"ק רק ע"ד כן הישיבה ממשיכה לדאוג לכל הבאים בשעריה].

'תשובה' - מן הטובות שהיטיב הקב"ה עם ברואי

וכעת נבא לאשר ייעדנו לדבר, איתא בגמ' (שבת דף י, ב) הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו ופירש"י כדי להרבות אחוה, והנה השערי תשובה פותח את ספרו "מן הטובות אשר היטיב השי"ת עם ברואי וכו'", תשובה זו 'מתנה טובה', ובפשטות וכמבואר במס"י שיש כאן מדת הרחמים, שהרי שנכשל בניאוף או רצח וכיוצ"ב האם ע"י תשובתו יחזור המצב לקדמותו ואעפ"כ חדש הקב"ה באהבתו וחמלתו שעקירת הרצון תחשב כעקירת המעשה.

ה'לב שמחה' אומר דהנה היו זמנים מסוגלים לביאת המשיח ולקחו את זה המשכילים והציונים, ואף לחזרה בתשובה יש כעת זמן מסוגל - אך החילונים לקחו את זה... ומסופר שה'לב שמחה' הוכיח פעם את אחד מחסידיו, וא"ל הלה 'אינני בעל תשובה', שאלו הלב שמחה 'מדוע באמת לא?!'... ומובא בספר 'תולדות יעקב' שנשאל מרן הקה"י מה הבקשה העיקרית שיש לבקש בימים נוראים (וכידוע שמרן שה"ת שליט"א בשם החזו"א מעודד לבקש בקשות פרטיות בימ"ט), והשיב: שנזכה לחזור בתשובה!

והנה אדם לומד "שערי תשובה" עם כל עשרים התנאים הנצרכים לבאי שערי, והוא לפעמים מתיאש מיד, וחושב שזה שייך לדרגות גבוהות כמו ר' יחזקאל לוינשטיין ומרן רה"י וכיוצ"ב... והנה הרמב"ן כותב שעל מצות התשובה נאמר "כי קרוב אליך הדבר מאד", היתכן? אלא שהחסד והיסוד של התשובה כ"כ מצטייר בעינינו באורח לא נכון ואמיתי. ומרן הגר"י סרנא זצ"ל אמר שאנשים חושבים שהרבינו יונה הקשה עלינו את הדרך ברבוי עשרים התנאים שבו, אך האמת שהשערי תשובה' הינו המיקל הכי גדול, שכתב בשער א' באות ט' כי "לכל תשובה תמצא סליחה", והשע"ת מוסיף ומבאר ואמנם לכל תשובה תמצא סליחה, אכן, לא תטהר הנפש טוהר שלם להיות העוונות כלא היו זולתי כאשר יטהר האדם את לבו ויכין את רוחו כאשר יתבאר. וכענין הבגד הצריך כיבוש כי המעט מן הכבוס יועיל להעביר הגועל ממנו - אך לפי רוב הכבוס יתלבן.

והנה מה פירושו של 'להעביר הגועל ממנו' - יש גמ' בקידושין (מט), (ב) המקדש ע"מ שאני צדיק אפי' הי' רשע גמור חוששין לקידושו שמהרהרה תשובה בליבו, ואומרים ע"ז בשם מרן רה"י זיע"א שהרי בהרהור תשובה אחד א"א לעשות את כל עשרים עיקרי התשובה, ומכל מקום מבואר שהגועל נעלם וכבר נקרא 'צדיק'. ועוד אומרים בשמו שהנה הדין הוא שגם בשביל פיקו"נ להאריך החיים לזמן מועט דוחים את השבת, כי אין ערך לכל "רגע" של

חיים, שהרי יש קונה עולמו ברגע אחד, וכגון רגע של הרהור תשובה - לההיפך מרשע גמור לצדיק.

ובספר 'אוצרותיהם אמלא' מובא סיפור מבהיל, שמרן הגר"ד פוברסקי זצ"ל היה מספר בכל שנה, שהחפץ חיים נכנס לישיבתו ואמר הלא מהי תשובה חרטה על העבר וקבלה לעתיד, א"כ הרי אפשר להתחרט על העבר ולקבל על העתיד, והכל יבוא על מקומו בשלום... ומה כל החרדה? זה דבר קל עד למאד... השתוממו הבחורים וניגשו לראש הישיבה הגר"נ טרופ זצ"ל, ואמר להם: 'נכון, חרטה, אבעיר חרטה! דהיינו ודאי שזה הדברים המספיקים אבל צריך חרטה אמיתית וגמורה, וכן קבלה כזו. ובשנתו האחרונה של הגר"ד זצ"ל הזכיר רק את דברי הח"ח ולא המשיך כדרכו תמיד עם דברי הגר"י ולעורר על דבר זה, וביאר שמה שבאמת הח"ח כ"כ הקל הדבר הוא מכיון שהדורות משתנים וכבר צריך לדבר בשפה רכה ודיבורים נעימים יותר לכן הראה להם שבאמת אין הדבר קשה כ"כ, בס"ה חרטה על העבר וקבלה על העתיד. ולכן - אומר הח"ח - אין סיבה להתייאש! והוא אשר ביארנו, שלהעביר את הגועל אפילו הרהור תשובה מספיק, וברגע אפשר להתהפך מרשע גמור לצדיק, ואחר כל זאת האם יש ביטוי יותר הולם מזה הנאמר - "מן הטובות"....

והנה בראש השנה העבודה שלנו היא "אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם", אבל הרי אין לבא אל המלך בלבוש שק, לכן לכל הפחות נתחיל להעביר את הגועל, הרהור תשובה, לרצות באמת להשתנות, להסיר הבגדים הצואים...

ונראה עוד בחסד הגדול ובטובה הגדול של התשובה.

גודל האהבה הטמונה במתנת התשובה

בכוכבי אור מביא תנא דבי אליהו שיחזקאל הנביא אמר לבני דורו חזרו בתשובה, א"ל בושים אנו, אמר להם כלום לא אצל אביכם אתם חוזרים, כשבן חוזר לאביו זה אחרת, שמרוב אהבתו כשרואה ששב מקבלו באהבה ושמחה, כך הקב"ה כ"כ מתגעגע ורוצה אותנו, ומבקש שובו בנים שובבים - ומבטיח 'ארפא משובותיכם'. וכבר הזכרנו דברי הזוה"ק שמביא הגר"ח קמיל זצ"ל אילו ידעי בני נשא רחמים דרחים קוב"ה לישראל הו' מרדפין בתריה ושאגין ככפיריא, (פ"י אילו ידעו בני"א רחמי הקב"ה על ישראל היו רודפים אחריו ושואגים כאריות) וזהו שנאמר "שובו בנים שובבים", שובבים - ואפ"ה בנים! הקב"ה אוהב אותנו בכל מצב ותמיד אנו בניו והוא רוצה לרחמנו כרחמי אב על בניו וכפי שכותב השע"ת באות א' "וגם אם הרבו לפשוע וכו' לא סגר בעדם דלתי תשובה".

ומתנה גדולה זו ואהבה רבה זו לא נגמרת בזה, אלא הקב"ה רוחץ בעצמו את צואת בת ציון, והוא כפשוטו ממש עד שכתב התומר דבורה בפרק ראשון במדה השלישית של "ועובר על פשע" האדם חוטא, והקב"ה בעצמו שלא ע"י שליח, מתקן את מעותו ורוחץ צואת עוונות, וכדכתיב "אם רחץ ד' את צואת בנות ציון". ואיך לא תבוש לחטא כאשר אתה יודע שהקב"ה בעצמו רוחץ לכלוך בגדיך, ובדרך משל כאשר ילד קטן מטנף בגדיו, אם נמצא בידי המטפלת

הרי זה מאוס לפניו, והיא מנקה נקוי שטחי בלבד רק שלא יהי מלוכלך מאוד. אבל כאשר הוא אצל אמו זה א חרת, היא מנקה אותו ביסודיות ורוחצת אותו ואף נותנת עליו ריח טוב, כך ממש הקב"ה ברחמיו עלינו - בניו - רוחץ אותנו ומלביש עלינו רוח טהרה.

בתשובה יש דרגות קלות להשגה - 'קרוב אליך הדבר'

ובזה נתרץ את אשר שאלנו מכבר על הפסוק בפרשתנו "לא בשמים היא וכו' ולא מעבר לים היא וגו' כי קרוב אליך הדבר מאד", והרי אם הוא כ"כ קרוב מדוע צריך לומר בכלל שלא בשמים היא? וכי כאשר אדם ישאל את חבירו היכן נמצא חפץ המונח בסמיכות אליהם ישיבו חבירו 'הוא לא במדינה אחרת והוא לא בארץ אחרת אלא כאן לפנינו...' וראיתי דבר מענין, בשיבת נתיבות עולם חיברו ספר "ששים גיבורים" - ששים אנשים שכתבו את מה שעבר עליהם, וכמעט אצל כולם עובר כחוט השני אותו מהלך, בעבר פחדו להכנס לבני ברק, זה היה בעיניהם כזה פרימיטיבי, וכל הענין של שמירת תורה ומצוות, נראה בעיניהם כדבר שלא אפשרי ולא יתכן, ורחוק מציור שכלם, וכאשר חזרו בתשובה פתאום הם ראו שזה כל כך נחמד וכ"כ קל ונעים, ואף אצלינו זה כך - לנו זה רחוק וקשה, זה נראה בשמים - עשרים עיקרי תשובה, אמנם על התשובה נאמר: "כי קרוב אליך הדבר מאד" והרי אפשר שעי"הרהור תשובה אמיתי כבר אתה נחשב לצדיק!

אבל שלא נטעה לרגע, וודאי שלא זה כל התשובה השלימה כאשר רוצה לזכות 'להיות העוונות כלא היו', וודאי שכ"א צריך לעשות כפי כוחו כדי לזכות 'ולפי רוב הכבוס יתלבן' וכל רושם של לכלוך של חטא הוא נורא, אמנם אכן תחילת עבודת התשובה קלה ואח"כ הבא לטהר כן יסייעוהו משמים, עד שזוכים למש"כ הרבינו יונה בשע"ת "והתבאר בתורה כי יעזור ד' לשבים כאשר אין יד טבעם משגת ויחדש בקרבם רוח טהור להשיג מעלת אהבתו". אכן כבר הביאו את דברי המבי"ט בשער התשובה פ"ב שאין התשובה ככל המצוות שאם יחסר דבר א' לא יצא יד"ח, אלא בתשובה כל מקצת מהתשובה מועילה כפי ערכו וכל' השע"ת 'ולכל תשובה תמצא סליחה'. ועוד הביאו בשמו פ"ב שעל אף שהרבינו יונה כתב עשרים עיקרים מ"מ עיקר כפרת החטא ושם תשובה הוא החרטה על מה שעבר ועזיבת החטא לעתיד.

ובכתר ראש כתוב בשם הגר"ח מוולאז'ין זיע"א שעפ"י דינא דגמרא נקל לעשות תשובה שיגמור בלבו שלא ישוב לכסלו, ומרירות הלב ליתר שאת, אך כדי שיהי ה'הרהור תשובה' והקבלה לעתיד לקשר של קיימא - שאז יהי לנו עכ"פ הכח לעמוד לפני המלך, כל גדו"י מדברים שבלי מוסר לא שייך. ובאור יהל כתוב בדף הראשון רק את המימרא הזו בשמו "היש סליחה בלא תשובה - אין! היש תשובה בלא לימוד המוסר - גם זה אין! ומרן רה"י זיע"א אמר שיש דבר נוסף ועיקרי והוא החשוב יותר, שחוץ מלימוד המוסר יעמוד ויערוך חשבון נפשו למה באתי לעולם, ומה הקב"ה שואל מאתי, ויראה במה נפל ומיד במה להתחזק, ובכך להוסיף יראת ד' בלבבו.

ועוד אשר מקרב אותנו לעבודת התשובה הוא חידושו של רבי ישראל מסלנט (באגרת ז'), כי הלא החטא אשר קל לנו להשמר ממנו ובכל זאת לא נשמרים, הוא החטא הגדול יותר, שהרי קל להשמר והוא כמורד בכבוד שמים ועונשו רב יותר, וע"כ הרי אם יראה לראות לכה"פ להתחיל את עבודת התשובה, בלשמור על הדברים הקלים יותר הן בקיום המצוות אשר חסרנו בקיומם וכן להשמר מעבירה בבחינה הקלה, הנה בזה קל הוא לפנינו וזה אשר יצילנו מיסורים קשים ומרים שהרי הוא פשע גדול יותר, וכבר מכניס עצמו במדרגת בעל תשובה, ונמצא שבזהירות קלה ניצל מהחטאים והעונשים הגדולים ביותר, וא"כ כותב הגר"ס "ובזה הרי אין מקום ליאוש לפני האדם".

[והגר"א ויסבלום שליט"א אמר שעכ"פ יחפש האדם דבר שיכול להתרומם על ידו ולהמשיך לעלות, והמשגיח רבי יחזקאל לוינסטיין זצ"ל יעץ להתחזק בתפילה, ואינו מוכרח להתחיל בכל התפילה כולה, אלא כגון להתחיל לכויין בוברך דוד שהוא יסוד האמונה או באז ישיר שהוא יסוד יציאת מצרים (שיחות אלול עמ' ע"ח)].

תחילת התשובה לדעת שצריך לשוב

והנה בפרשתנו (כט, יז) מזהירה התורה...פן יש בכס שורש פורה ראש ולענה, והי' בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהי לי... לא יאבה ד' סלח לו... ורצצה בו כל הקללה הכתובה בספר הזה... ור' ירוחם ממיר יסד בזה שיש עבירה שהיא לעצמה אבל זו היא עבירה ה'פורה' ראש ולענה, דהיינו שהיא גורמת להפרות להרבות בדרך החטא.

ולפשוטו של מקרא וכי אטו בשופטני עסקינן, אלא שהאדם לא חושב עצמו לחוטא, ולא מכיר בגנות מעשיו, ולכל היותר איזה תיקונים קטנים [וכן אמנם שבישיבות מקובל ללמוד שער א' ושער ב' בשע"ת אך אומרים בשם המשגיח רבי יחזקאל לוינסטיין זצ"ל שחשוב גם לראות בשער ג' ולדעת עד כמה הוא רחוק מעבודת ד' ושמירת מצוותיו כראוי], וע"ז "לא יאבה ד' סלוח לו", קודם כל תדע שאתה חוטא שיש לך מה לתקן, וכבר הביאו מש"כ ביד הקטנה (תחילת ח"ב), שהיודי לבד אפי' אם עדיין לא עשה חרטה ותשובה כראוי, כבר מועיל להנצל מן הפורענות מפני שמראה שרוצה לשוב לדרך הישרה, ובזכות זה בפני"ע כבר יסייעוהו מן השמים לכוף יצרו ולשוב בתשובה שלימה. **כי עצם הכרת החטא והרצון לצאת ממנו, כבר כוחו רב לקבל ס"ד עד שישוּב בתשו"ש.**

הבא ליטהר מסייעין אותו - רק תבקש

והנה עוד דבר שמאד עוזר לאדם הרוצה לשוב וקשה עליו הדרך מכל סיבה שהיא, והוא התפילה, והמהרש"א (ברכות דף י, א ד"ה חטאים כתיב) כותב שהבא ליטהר מסייעין בידו היינו גם כשמבקש שיעזרו לו לחזור בתשובה כבר מסייעין בידו, וכבר הזכרנו את דברי מרן שה"ת שליט"א שכשהקב"ה אומר שובו אלי ואשובה אליכם, כאשר אנו זועקים 'השיבנו' זה כבר נחשב שקיימנו דברו והתחלנו לשוב, ואז יעזור ה' לשבים. ובספר מעשה איש ח"ב כ' שהגר"ש ברזם זצ"ל העיד בשם החזו"א שע"י תפילה

אפשר להנצל גם מד' חילוקי כפרה, והראיה לזה ממה שאברהם אבינו התפלל על אנשי סדום והצילם. וודאי שרבה היא התועלת והחשיבות של תפילה בישיבה ואכמ"ל. (חלק נכבד מהדברים נלקחו מס' ישרים ד"ה)

בלימוד אחד ניתן לזכות לאין ערוך

ועוד ידוע מה שכתבו הספרים שאחד הדברים המועילים ביותר לזכות במשפט הוא להיות ממזכי הרבים. וכבר אמרו שכאשר המלך צריך את הגנב הוא גם מוריד אותו מחבל התליה...

והנה ידוע שמרן רה"י זיע"א הי' מבקש תמיד כששאלו אותו קופות הצדקה וכיו"ב מה להתפלל עליו, אמר שיזכה לזכות הרבים, ומספרים שפ"א שאלו אותו למה הוא כ"כ מעלה את זה יותר מהכל, והשיב וכי קלה היא בעיניך והלא אחז"ל (יומא פז, א) "כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו". והנה יש לנו הזדמנות יקרה לזכות ולזכות הרבים אשר יגדל עד למאד, ונבאר.

ונקדים הנה הגר"ח מוואלוז'ין כ' בדרשה לפני סליחות שמספיק העוון של בטול תורה שאחז"ל בסנהדרין (צט, א) על הפסוק כי דבר ד' בזה הכרת תכרת, ר' נהוראי אומר כל שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק, דהיינו שאדם שיש באפשרותו לעסוק בתורה והוא נמנע מכך הרי הוא מבזה בכך את דבר ד' רח"ל. ועל זה לבד ידו כל הדווים כי מי יעמוד לפניך בדין. ומרן רה"י זיע"א הי' מביא מש"כ הרי"י באגרת התשובה אות ז' והרוצה להנצל מן העונש המר והעוון הגדול הזה, יתעסק בצרכי התלמידים והרבנים שעל ידו יתרבה תורה וכבודה עיי"ש, והיינו שידאג להרבות לימוד התורה.

ומאידך הרי ידוע שת"ת כנגד כולם, וכל מילה של תורה הוא מצוות עשה בפני"ע וממנו נברא מלאך טוב ומכל רבוי של תורה נבראים גדודים גדודים של מלאכים טובים להגן עליו.

ומובא בס' א"א שהח"ח אמר כי העצה הטובה ביותר לזכות בדין הוא ע"י עמל התורה, ומי שזוכה בשמים לתואר הזה יש לו ייחודיות בעת המשפט, והוא נדון בקבוצה נפרדת, וכל מעשיו נדונים לפני ההסתכלות הזו בקטגוריה של "עמל התורה".

ועוד זכות עצומה בפני"ע היא השבת - כי היא מקור הברכה. ורצים לקבל ברכות לשנה טובה, והיא היא מקור הברכה [וידוע מש"כ הערולי"נ בדרשותיו שכל השנים עם הגזירות הכי טובות היו כאשר ר"ה חל בשבת, וכן כל השנים עם הגזירות הכי קשות היו כאשר ר"ה חל בשבת, ותלוי איך שמרו שבת באותה תקופה עיי"ש שמביא משל נפלא לזה].

וכידוע, שמרן רה"י זיע"א אמר היכי דמי חילול שבת, מבלי לעבור על אף סעיף בהל' שבת, אם לא מנצלים את השבת ללימוד התורה"ק

ומעבירה ברבוי שינה ואכילה, הנה השבת היא קודש והוא חילול הקדושה לקבל פני' בצורה מבזזה זו... והלימוד בש"ק כ' בספרים שהוא פי תרי"ג של לימוד בימי החול וי"א פי אלף.

וכידוע, שהלימוד ביום שישי, ש"ק ומוצא"ש הוא בבחינת 'מת מצוה' כי יש רפיון בימים אלו, והנה ע"י החיזוק בזה בבת אחת יש לו גם זיכוי הרבים כי איש לרעהו יאמר חזק, וכל חיזוק מיד משפיע, ויש לו זכות של רבוי ת"ת וגם יש לו את הזכות של ברכת השבת, וזו מרגלית יקרה שמאד חבל לאבדה, ואשרי מי שזוכה בה, והלא כל דינו נראה אחרת עיי"ש.

והיות והשבת הזו היא השב"ק האחרונה של השנה [וי"א שכל יום בשבוע זה מתקן מבחינה מסוימת כל הימים האלו של השנה וביע"ד כי על שבעה הימים שבין ר"ה ויוהכ"פ], צריך להתחיל מיד כדי לזכות בזכות עצומה שתהיי' לסניגור בדין ואל לנו להפסידה בהינף יד.

והביא שם עוד שהג"ר שמחה שיינברג שליט"א ר"י תורה אור שלמד בבחרותו בליקווד וסיפר לאביו בהתפעלות שהג"ר אהרן קוטלר זצ"ל דבר פעם על המנהג המקובל של בחורים שהולכים לחתונות רעיהם, ואמר: אינני יכול לומר שאין זו מצוה, הן ודאי שדבר גדול הוא מאד כמו שהאריכו חז"ל בשבחו של המשמח חתן וכלה ובכל זאת אומר לכם דבר א' שברור לי. כי אם אדם ישמח חתן וכלה כל ימי חייו בכל ששת אלפי שנות הבריאה לא יגיע למעלה של "דקה אחת" של לימוד התורה.

ואביו הג"ר חיים פנחס שיינברג זצ"ל אמר לו מה אתה מתפעל? הרי דבריו הם כה פשוטים ונכונים אין ספק באמיתותם שהרי לימוד התורה חשוב הוא מעל הכל.

ובענינו שאפשר לזכות להועיל לכולם וזאת ע"י לימוד התורה"ק הרי שלימוד זה אין למעלה ממנו!!!

ולסיום ראוי להביא משיחות הגרמ"א ברוורמן זצ"ל לימי האלול "לא האלול מכין את האדם לר"ה, אלא מכין את הר"ה של האדם".

כי קרוב אליך הדבר מאד, כעת ניתן להשיג, כי יעזור ה' לשבים, הוא צועד יחד איתך, ואם קשה לך - תצעק "השיבנו", והבא ליטהר מסייעין בידו, כי בנפשנו הדבר, וברגע קטן אפשר להתהפך מאפילה לאור גדול, ויש קונה עולמו בשעה אחת, הבה ננצל, ונזכה כולנו לשנה טובה, והקב"ה יסיר מעלינו את המות הזה, ונכתב כולנו לחיים טובים ולשלום.

במוצאי מנוחה קידמנוך תחילה

כמידי שנה בשנה תתקיים בעזה"י שיחה בישיה"ק קודם סליחות השיחה תתקיים אי"ה במוצש"ק בשעה 12

עקב המצב השורר בתקופה זו לא מתאפשרת הכניסה לישיבה כלל

כמידי שבוע ניתן לשמוע את השיחה בשידור חי וכן לאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות

לע"י

הרבנית **ביילה הינדא טויב** ע"ה
א"ח להג"ר **יחזקאל** זצ"ל
ובתו של הגה"צ **רבי חיים טודוס הרשלר** זצ"ל
נלב"ע כב אלול תשע"ח

תנצב"ה

לע"י

מרן הגאון הגדול ר' **אברהם יעקב**
בן הגה"ג ר' **שלמה זלמן זלזניק** זצוקללה"ה
חבר מועצת גדולי התורה
נלב"ע כא' אלול תש"ע

תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במי"ל: 4166058@gmail.com